

Ivan Hoffman: Prošli, opotřebení, překážející lidé

- CZ24 News | 17. ledna 2023

Když se zrovna v médiích neřeší pletky celebrit, brutalita násilníků a nikde nehoří, jako čert z krabičky na nás vyskočí nějaký ekonom, plédující za důchodovou reformu. Jedná se o evergreen, podle kterého je současný průběžný důchodový systém neudržitelný, neboť populace stárne a mladí staré neuživí. Prognostici nám na grafech předvádějí temnou rozpočtovou budoucnost a předkládají recepty, jak ulevit strádajícím státním financím. Kroky, kterým se prý nejde vyhnout, jsou tři: zvýšit věk pro odchod do důchodu, snížit penze a zvýšit daně a pojistné.

Co ekonomům komplikuje vyřešit tento triviální účetní problém? Jsou to zbytky mezigenerační solidarity a přesvědčení, že i staří a nemocní, ze kterých už není ekonomický užitek, mají právo na důstojný život. Komplikací jsou také politické ohledy na volební právo důchodců, které je v zájmu udržitelného rozpočtu třeba oškubávat. Od ekonomů se tedy chce, aby přišli se salámovou metodou a kombinací represivních opatření, neboť je politicky neprůchodné vyřešit problém z jedné vody načisto.

Nechat o seniorech rozhodovat ekonomy, znamená předjímat, že nejde o lidi, ale o peníze. Otázka zní, jak se co nejvýhodněji vypořádat s důchodci, s touto prošlou, opotřebenou a překážející komoditou, s koulí u nohy, co zatěžuje systém a odčerpává zdroje, které pak chybějí tam, kde na ně dosáhnou mladí, zdraví a úspěšní, čili bohatí? Jenom špatný ekonom může hájit důchodový deficit a libovat si v červených číslech. Tím je řečeno, proč důchodce od dobrého ekonoma může očekávat jen to nejhorší.

Z historie víme, že lidé vždy tušili, že je stáří nemine, a kdo mohl, strádal. Rovněž ale víme, že se zpravidla z úspor ve stáří nepotěšili, neboť je znehodnotily inflace, měnové reformy, války a revoluce. O marnosti spoření na stáří se přesvědčujeme i my, a to v přímém přenosu, kdy zkoprněle sledujeme, jak se ze dne na den znehodnocuje měna, navíc bez reálné naděje, že se její pád může zastavit. Svěřit peníze bance či pojišťovně je jako očekávat od kozla odpovědné zahradničení.

Režim, ve kterém žijeme, není charakterizovaný transferem peněz od mladých ke starým, jak se nám to snaží prodat politici. Jedná se o transfer od chudých k bohatým. Sociální výdaje, včetně důchodů, nejsou motivovány vděčností lidem, kteří v reálné ekonomice vybudovali svět, ve kterém žijeme, a zasloužili se o současnou civilizaci. Sociální výdaje nejsou motivovány ani solidaritou s potřebnými. Primárně jsou sociální výdaje výkupným, kterým se bohatí jistí proti hladovým bouřím a znárodnění nabyté kořisti.

Důchodci jsou skupinou zranitelnou, jsou předurčení žít z ruky do úst, odkázáni na pomoc nejbližších. Dokladem, že tomu tak bylo i v minulosti, budiž povzdech Karla Kryla: „Třesu se strachem před přízrakem, že jednou ze mne bude taky důchodce“. Můžeme se ptát, jak může ulevit empatie básníka člověku, který řeší, zda si koupit jídlo, anebo léky poté, co zaplatil za plyn a elektřinu. Jisté ale je, že lidé v nouzi se jenom výjimečně dočkají zastání těch, kteří žijí v blahobytu. Sytý nikdy nevěřil hladovému a sotva mu kdy uvěří. Úcta ke stáří bude vždy něčím nesamozřejmým, vzácným. Vždy bude rezervována pro lidi hodné, laskavé, kteří mají dar vidět lidskou bytost i v člověku za zenitem, na konci se silami, bez potenciálu a přidané hodnoty, bohatého pouze životní zkušeností.

Zajímavé a svým způsobem humorné je, že se důchodci stanou i z těch ekonomů a prognostiků, co

vymýšlejí důchodové reformy, a že jednou jako prošli, použití a nepotřební jedinci najdou pochopení právě jen u lidí, co už stejně jako oni budou společnosti k ničemu. To jsou tedy paradoxy!

ZDROJ: Radio Universum